

Til Stortingets Justiskomité

Teknas innspill til Statsbudsjettet 2026

Tekna er fagforeningen for 116 000 naturvitere, teknologer og studenter. Våre medlemmer har høyere utdanning og representerer viktige kunnskapsmiljøer i Norge, både i offentlig og privat sektor.

Politi og påtale - politiet med flere spesialletterforskere med teknisk kompetanse - Programkategori 06.40 Politi og påtale

Tekna viser til omtalen om behovet for en digital omstilling av politiet, for å sikre god operativ evne, en mer effektiv kamp mot kriminalitet. Tekna deler regjeringens syn på at vi må sikre mest mulig politikraft for pengene. Tekna mener at ved å styrke kapasiteten i etterforskning av datakriminalitet og sikring av elektroniske spor politiet styrke sin posisjon i bekjempelsen av alvorlig kriminalitet. Dette vil kreve et løft i etterforskningskompetansen, samtidig som langt flere sivile med relevant mastergrad må bekle stillinger i politiet slik at kapasiteten kan trappes opp raskt i hele landet. Politiets prioritering bør være å ansette personer med riktig spisskompetanse i riktig funksjon, uavhengig av om de er sivile eller polititjenestepersoner, slik at politiets evne til å avdekke og oppklare datakriminalitets styrkes.

Tekna ber Stortinget over statsbudsjettet 2026 øke bevilgningene til politiet slik at man kan rekruttere, utvikle og beholde langt flere spesialletterforskere med teknisk kompetanse (digital etterforskning, data-/KI-analyse, sky/IoT m.m.)

Jordskiftedommerne - Programkategori 06.20 /Kap. 410

Næringslivet og landets innbyggere har stadig stort behov for å avklare eierforhold, grenser og rettigheter i forbindelse med utbygging og utnyttelse av sine eiendommer. Jordskifteretten avklarer mange av disse forholdene for partene slik at de kan utnytte sine eiendommer på en god, trygg og effektiv måte. I tillegg til å avklare rettighetsforhold og grenser har jordskifteretten en god verktøykasse hvor eiendommer og bruksretter kan omformes eller deles, og sameier kan oppløses eller opprettes. Videre kan retten organisere felles bruk, typisk for private veier og retten kan gi pålegg om å gjennomføre tiltak som partene selv ikke klarer å bli enige om. Det siste er et viktig virkemiddel for å få gjennomført ulike pålegg gitt av

myndighetene. Vi regner med at pålegg i forbindelse med vann og avløp vil være spesielt aktuelt framover.

Virkemidlene til jordskifteretten er universelle i den forstand at de kan brukes ved private veier, kraftutbygging, vern, vann og avløp, deling av eiendommer og tilrettelegging for utbyggingsområder med mer. Rettens virkemidler er mye de samme nå som tidligere, men de brukes på andre områder i takt med at samfunnet har andre utfordringer i dag enn for 50 eller 100 år siden.

Klare og funksjonelle eiendomsforhold er en viktig bærebjelke i beredskapssammenheng, både med hensyn til de klimautfordringer vi står overfor og den sikkerhetspolitiske situasjonen vi befinner oss i.

I dag står vi i en situasjon hvor det er erkjent at vi har et stort problem knyttet til rekruttering av jordskiftedommere. Det skyldes to forhold; dagens lønssystem fungerer ikke tilfredsstillende for å møte lønnskurransen med andre arbeidsgivere som søker folk med samme utdanning. Det er fra Domstolsadministrasjonen initiert et behov for å utrede rekrutteringsutfordringen, men uten at noen har tatt eierskap til å lede det videre arbeidet. Så vet vi at lønn har betydning for rekruttering og i dag har vi et lønnsgap mellom tingrettsdommere og jordskiftedommerne som er på over 400 000 kroner. Tekna mener dette gapet må lukkes.

Tekna ber Stortinget sikre at arbeidet med utredning og fastsetting av nytt lønssystem får en klar oppdragsgiver, ressurser og at arbeidet gis en tidsfrist.

Situasjonen med rekruttering har blitt et permanent problem. Det har ført til at man i mangel av kvalifiserte søkere ansetter dommere i midlertidige konstitusjoner og hvor det kan stilles spørsmål om disse tilfredsstiller kravene som stilles til jordskiftedommere i fast ansettelse, noe vi mener svekker kvaliteten på arbeidet. Det er høye krav til dommere i alle rettsinstanser, og vi mener det er urovekkende hvis man innen denne særdomstolen legger opp til en linje med svekket kvalitet. Vi viser til at problemet har vart over lang tid uten at man har fått noen endringer utover at færre saker blir løst av de jordskifterettene som har hatt store rekrutteringsproblemer, med den utfordring dette har for videre forvaltning av eiendom og det rettsøkende publikum.

Tekna ber Stortinget vedta et ekstraordinært lønnstilskudd for å rekruttere flere kvalifiserte jordskiftedommere og møte den utfordring vi får når en tredjedel av jordskiftedommerne i løpet av få år går av med pensjon.

For å bøte på den situasjonen med kun 1,5 innstillbare søkere til utlyste stillinger, og hvor aldersnivået blant dommerne tilsier et stort bortfall av dommer de nærmeste årene, er det behov for en ekstraordinær bevilgning som gis som lønnstilskudd for å

stimulere til økt rekruttering. I vår nordlige landsdel er det allerede en ekstraordinær ordning med et ekstra lønnstilskudd på 200 000 kroner årlig dersom den som utnevnes ikke er fast ansatt i jordskifteretten.

Tekna mener denne ordningen må justeres slik at alle som tiltrer stillingene får samme lønnstilskudd uavhengig av hvor i landet man utnevnes og uavhengig av gjeldende ansettelsesforhold.